

SPIS TREŚCI

Sięganie do korzeni	6
Mosty pachnące żywicą	11
Na dorobku	14
Widziane spod ludy	18
Widmo wojny	19
Wrzesień 1939–czerwiec 1941 – napaść sąsiadów	21
Mosty zapisane w historii	22
Wojenka, wojenka... chłopcy strudzeni... ilu z was zostanie w polu?	24
Bolszewicka horda	27
Inwazja zła	31
Idzie nowe – inwazja zła postępuje	33
Idzie coraz gorsze	35
Bolszewickie porządkowanie świata	36
Najście na dom – władza w rękach ludu	37
Bój o Marszałka Piłsudskiego	43
Kontrybucja – Janosik tylko grabi, a nie dzieli	49
Prześladowania i terror	52
Janosik wciąż rabuje	53
Kuźnia kadr rozpoczyna robotę	59
Tartaczny pejzaż po wojnie	64
Swawolne życie nad Niemnem	67
Pogłębianie władzy rad	70
Zbłąkani uchodźcy	73
Przez rżysko i kartoflisko od hitlerowców do bolszewików	79
Życie po nowemu – bolszewizm	100
Niepewność jutra – koczownicze życie	101
Zesłanie – oni, jak wielu, wielu... ..	102
Jak ująć z życiem, jak uchronić rodzinę	105
...i znowu rozdział – jak wielu, wielu... ..	105
Praca z glejtem bezpieczeństwa	107
Terror wzrasta – opór się rodzi	112
Faszyzm w natarciu – bolszewizm w totalnym odwróceniu, czyli o tym, jak Hitler ze Stalinem za łby się wzięli	116
Zamiana katów – spod sierpa i młota pod Haken kroiz	122
Konspiracja	132
Okupacyjny „porządek musi być”!	135

Decyzja bez odwrotu	139
„Warta” składa ślubowanie – „Bóg. Honor. Ojczyzna”	140
Wspomaganie leśnych oddziałów	145
„Cicha noc” – Boże Narodzenie 1941	148
Igranie z ogniem	149
Coraz bardziej niebezpieczne ścieżki	152
Kozy – nasi przyjaciele	153
Przesilenie – bolszewizm zwycięża hitleryzm	155
Tajne nauczanie – Baśka „gwarantem bezpieczeństwa”	158
Szpital w Wołkowysku, szpital w Grodnie	160
Krótką, beztrudną podróż do Babci	161
Lata płyną – 1939, 1940, 41, 42, 43... wojny końca nie widać	161
Nasi, nie nasi? – Marysia stawia pytanie	163
Niespodziewani goście o zmierzchu – nasi, nie nasi?	164
To już front – armatnie kule zwiastują wolność	166
W „Zmijowisku” najbezpieczniej	167
Rabusie – to jedynie strata dobytku, niczego więcej...	169

RELACJE BEZPOŚREDNIEGO ŚWIADKA

Lato 1944 – w pełni... pofrontowe uciechy	172
Tajemniczy lokator	177
Czy jest Bóg na niebie?!	178
Uzdrowiająca jajecznicą	185
Świat oczami ozdowieńca	186
Zły los, przypadki decydują o wszystkim. Proroczy sen	187
Front czy łagry – jak ująć z życiem	190
P o b ó r	191
Wraca „Szyraka strana mają radnaja, gdzie tak wolno dyszet czelawiek”	195

NIEPOKOJĄCE ZWIASTUNY WOLNOŚCI

Okrutny odwet	197
Byłe do wiosny – oczekiwanie i nadzieja	200
Smutek pod bożonarodzeniową choinką	203
Pierwszomajowe uciechy w Parku Konopackich	209
Hitler kaput – Berlin zdobyty	212
Repatriacja – porzucamy ziemię skąd nasz ród	214
Ludzie szykują się do wyjazdu – u nas zdecyduje Lolek	218
Życie na rampie	222
Parowa lokomotywa ciągnie w przyszłość – umykają wspomnienia	230
Podróż z krasulą w dymie i znoju	232
Kolejarska tradycja	236
Przez, lasy, pola... jedziemy, jedziemy, końca nie widać	239

PRZESZŁOŚĆ ZA NAMI – PRZYSZŁOŚĆ PRZED NAMI

Pachnące bułeczki na dworcu Łódź Kaliska	243
Cywil – tatuś, Lolek jest z nami!	247
Żegnaj swobodo – obowiązują cywilizacyjne standardy	248
Łódź – miasto naszej przyszłości	252
Nasza „Ziemia obiecana”	255
Sklep w centrum Łodzi – „Leonard Łukaszewski”	258
Szkolna edukacja – „Zabugoski”	260
Nasze podwórko przy Piotrkowskiej 199	263
Łódź powojenną stolicą – folklor miasta	264
Bolszewizm wkracza do Polski	266
W PRL-u na wzór i podobieństwo	269
Wszystko na jedną kartę i... tym razem upiekło się	271
Gorączka czytania, rozbudzone fantazje	275
Prymus i wakacyjne przygody	276
Degradacja – aby było lepiej, musi być gorzej	280
Dobrodziej Bierut i niech się święci 1 Maja!	282
Zwykłe życie rodzinne toczy się dalej	284
Niebezpieczny zalotnik	286
W dążeniu do wielkiego świata	288
Wilkiem morskim nie zostanę	290
Otwiera się okno na świat – THZ	291
THZ awangardową kuźnią kadr	292
Zabrakło biletów do cyrku	295
Plan sześćioletni gwarancją dobrobytu ludzi miasta i wsi	296
Opłakane skutki letniej przygody	297
Na estradzie – mój artystyczny dorobek i takie trele-morele	299
Rock and roll, boogie woogie, fokstroty, słofoksy	301
Agitacyjne tourné po wsiach, miasteczkach	302
Dalekopis, kontenery – wiadomości z innego świata	305
Jak związać koniec z końcem, przeżyć oraz zamążpójście Marysi	308
Zły życiorys	309
Wielkomiejski folklor Łodzi	313
Walka o handel – ze spekulacją – wygrana	316
Miczurin, Darwin – czy Bóg	317
Na Światowym Dniu Młodzieży Murzyna nie widziałem	319
Sposób na lato. Ale też „O wszystkim musimy wiedzieć”	320
Stabilizacja bez perspektyw	322
Nie wierzę, żeś odszedł, nasz Wodzu Stalinie, bo słońce nie gaśnie	323
W czasie deszczu uczniowie się nudzą – szkolny rejs	326
Konsekwencje swawoli i kto „sypnął”?	328
Zatrząskują się drzwi przed wielkim światem	329
Gdzie mój Pacanów? – zawieszony w próżni	332
Gra w brydża i nie tylko	334
Do woja marsz!	336
Prądocin – poligon potu i rekordu	340

Przysięga – czołembtelupuniku!	341
Ćwiczenie czyni mistrza – rekord jednostki pobity	342
Wrocław – dwie wizyty	343
Kary równoważą nagrody	345
Mój udział w odzyskiwaniu Bieszczadów – rozminowanie	346
Ostre pogotowie w pułku – anarchia na ulicach Poznania	348
Samowolka z dobrym zakończeniem	350
Spokojne życie kaprała	351
Widziane oczami cywila	353
Początek zawodowej „kariery” i inne zdarzenia	354
„Czy to jest przyjaźń, czy to jest kochanie?”	356
Edukację czas zacząć – teoretyczną i praktyczną	359
Drugi krwawy atak	361
Oczarowanie... z dalekimi, życiowymi konsekwencjami	362
Opowieści pana Józefa – czy taka zbieżność jest możliwa?!	366
Łódź w Generalnej Guberni – dalszy ciąg opowieści Józefa	367
Zosia buduje militarną potęgę Rzeszy	370
Zbrodnia na Radogoszczu – „Granatowy” wraca do służby	371
Nas dwoje i... – nowe życie	372
Na swoim	375
Jest nas troje	376
Dalsze układanie życia	378
Ja – syn ojca z AK – za partnerów mam funkcjonariuszy z IW	380
Nie samą pracą człowiek żyje	386
Ciąg dalszy walki z wyzyskiem i spekulacją	388
W moich ambicjach dopomoże mi Zosia – zostaną prawnikiem	394
Takie sobie drobne przygody	395
Zdałem, nie zdałem, zdałem, nie zdałem – oto jest pytanie	396
Jestem studentem prawa Uniwersytetu Łódzkiego	398
Praca, studia, rodzina – trudno pogodzić	400
Zima stulecia –30°C, a teściowa jej ofiarą. Ratuje ks. Knajp	401
A co się dzieje u pozostałej (bliskiej) rodziny	403
Pod ścianą POP, a ogólnie – dzieci są głodne. Ustalono winnych!	403
Z pociągu wysiadam na stacji „szpital” i tego konsekwencje	406
Jako królik doświadczalny nowatorskiej metody	408
Kłody pod nogami w kontynuowaniu studiów	411
Zosia moją podporą – jak już bywało. Biorę się w garść	413
Chcę w przyszłości być aktywnym członkiem partii	418
W poszukiwaniu dachu nad głową	418
Chcę mieszkać w Białoruskiej Republice Ludowej	419
Nie dla mnie „brunetki, blondynki, ja wszystkie was dziewczynki...”	422
Mebłościanka z NRD	423
O wszystkim – różności	426
W poszukiwaniu swojego miejsca	428
Wilk wtargnął do owczarni	431
Ponownie szukam swojego miejsca	433

Trochę o wypoczynku we troje	434
Dzięki pomocy Zosi zostaje magistrem prawa	436
Moi sąsiedzi... i ten ze sfastyką w tle	436
Bieszczadzka przygoda – z życiowej konieczności	439
Ciąg dalszy „Łuny w Bieszczadach”? Czy zbieg okoliczności?	441
Prawdziwe oblicze skazanych	442
Bieszczady widziane z siodła	444
Jestem pionierem w zasiedlaniu Bieszczadów	447
Siekierą po nodze – ocknałem się w szpitalu	449
Śmiała decyzja – buduję pensjonat	451
Jak chorągiewka na wietrze – zmieniam decyzję – tchórzę	453
Kończy się moja bieszczadzka przygoda	454
Czy Łódź „zła, robotnicza” jest moim przeznaczeniem?	456
Czym żyje świat – wiadomości ze świata, Polski, ŁODZI	457
Gdańsk – pamiętny grudzień 1970	459
Leon przydatniejszy od aplikacji	460
Doganiamy resztę świata – Fiat 126p	463
Zostaję bankowcem	464
Radca prawny – zawód, do którego dążyłem	466
Za pan brat z kulturą	467
Może zostanę naukowcem	470
Powracam na utarte szlaki	474
Kombinat węgla brunatnego w Bełchatowie a Półwysep Istra	475
Podróże kształcą – uroki Leningradu	479
Dwa światy – ZSRR i Finlandia	482
Całkiem co innego – przypadki prowadzą nas przez życie	487
Tu mnie jeszcze nie było. USA – czy to jawa, czy sen?!	490
To jest Ameryka! To słynne USA!	491
Łąduję w Chicago	492
Jestem w stolicy świata – Nowym Jorku	497
Jestem w Toronto	499
Powrót do teraźniejszości, nadzieja w przyszłości	501
Bujałem w obłokach, schodzę na ziemię	504
Zmienne koleje losu	510
Pod kluczem – w kraju symbolu wolności	512
Naiwnych nie sieją – sami rosną. Pakuję w kłopoty innych	517
Ucieczka – od podszewki poznaję Greenpoint	519
Moja nowa specjalność – budowniczy (rozbiórkowy)	522
Uroki nowojorskiego życia	526
Znajomości brzemiennie w skutkach	528
Nocne dyżury ze śmiercią w tle	530
Bo Polacy nie gęsi... i angielski znają	532
Powrót z rozstania – do Zosi, Adriany i rzeczywistości	533
Adriana rusza w szeroki świat	536
...i tak to się zaczęło	537
...i dalsi amanci	538

Walka o indeks	539
Epokowe wydarzenie – Polak papieżem!	540
Naród budzi się – społeczne niepokoje	541
Ekstaza narodu – przystępuję do działania	543
Adriana w głównym nurcie – walczy z systemem	545
Sierpniowe postulaty na ulicach Łodzi	546
Moja „Solidarność” przy ulicy Łanowej 6B m. 21	549
Doradca NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej	550
Wejdą, nie wejdą	552
Na zesłaniu – 13 stycznia 1981 roku i jego konsekwencje	554
Stan wojenny – „Kamen Low” widziany w Nowym Jorku	555
Dobrowolnie wchodzę w kłopoty	556
Wigilia Anno Domini 1981 w samotności	558
Za oceanem zawieszony w próżni	559
Trzeba sobie radzić, a nie siedzieć na dupie	563
Od chłopaka na posyłki – po adwokata na Manhattanie	564
Życiorysy	567
Nowojorska kariera w stanie wojennym	569
Rozwód po amerykańsku czy po polsku?	573
Stabilizacja – azyl polityczny – ale też o Wiktorze	575
Brooklyn Bridge – rabunek w biały dzień	577
Panna młoda w urojonej ciąży – ślub w stanie wojennym	579
Osaczony	581
Okruchy z osobistego, zawodowego, rodzinnego życia	582
Wynurzenie Adriany – UB–CIA i zakończenie?	584
Marsz Mandelsona na Brooklynie – dla Adriany, Janka	586
A życie... płynie... płynie... płynie	586
Adriana układa nowe życie	587
Wio koniku! Po Manhattanie NYC, czyli mecenas dorożkarzem	588
Manhattan z dorożkarskiego zydła	590
Pod końskimi kopytami	596
WRON-a ogłasza amnestię – koniec wygnania	597
Czy czas stanął w miejscu? Czy się cofnął?	599
Żegnam się z Tatusiem – na zawsze	602
O tym i owym – jak to w życiu	604
Bory Tucholskie – to jest to!	605
Long Island, Long Beach – wnukiem czas się zająć	607
Kto nakrył „okrągły stół” i jego biesiadnicy	609
Gorset został poluzowany	610
Fundacja Popularyzacji Języka Angielskiego – w moim zamiarze	611
Nowe horyzonty – będę dyplomata	612
Piotruś nie otrzymał prezentu od Mikołaja	629
W tragicznych sytuacjach – Polacy bez pomocy	631
Obcy wśród „swoich” w Konsulacie Generalnym w Kijowie	633
Odrodzenie kościoła – dwa ingresy biskupów we Lwowie	634
Cmentarz Orłąt kością niezgody	636

Obcy wśród „swoich” w Ambasadzie w Moskwie	638
O sytuacji Polaków na Ukrainie	640
Inne zdarzenia z pracy konsulatu	642
Poseł Kuroń wkur...ny – tj. niezadowolony	644
Służba nie drużba, ale „moje serce zostało we Lwowie”	646
Na służbie w Chicago – drugiej stolicy Polski	648
Konsulat Generalny w Chicago – od podszewki	649
Współpraca z bohaterami II Wojny Światowej na Zachodzie	652
Wierni, lecz wyklęci	656
Mam wielu przyjaciół wśród „Polonusów”	667
Łamię się opłatkami z Pułkownikiem Kuklińskim	670
Przygoda goni przygodę	675
Colt wymierzony prosto w łeb – mój	676
Bój weteranów i kombatanatów II Wojny Światowej o Cmentarz Orląt we Lwowie ..	679
Rozmaitości z codziennych wydarzeń	681
Tarapaty na trasie Detroit–Chicago	684
Zmiany polityczne w Polsce dotyczą mnie w Chicago	686
Czarnobyl	689
W Polsce czy w Ameryce – oto jest dylemat	690
Ktokolwiek to czyta – niechaj rozważy ku przestrodze	691
Ze Wschodu na Zachód przez Amerykę	693
Kalifornia blue – jak w piosence	696
W Kaliforni rodzina powiększyła się o Gabriela	697
Dyplomatyczne „faux pas”	702
W darze zesłańcom z Kazachstanu – piszę „Przetrawianie”	703
Z listów mojej Mamy	705
Przed kamerami, na planie – ja i De Niro	706
Czym by się tu zająć?	707
Tysiącletni przełom współczesnego świata – Milenium	709
Gdzie tu dach na głowę i własne cztery ściany?	710
Flaszka, która mogła kosztować życie	711
Czersk zamieniam na Połczyn Zdrój	712
Prestiżowy zawód – głodowa egzystencja	713
Czas przejść na emeryturę – w pogoni za dokumentami	715
Zapiski na skrawku gazety zmieniają życie	720
Piję solidarnościowe piwo, którego nawarzyłem	722
W solidarnościowej Polsce – postkomunistyczne represje	725
Rażące bezprawie w autorytecie „praworządnego” państwa	728
Oskarżony o przestępstwa kryminalne – pełnomocnikiem z urzędu	731
Co nam niesie trzecie milenium?	734
Sąd orzekł – jestem przestępcą	736
Rewiry zastrzeżone dla PSL – w tym ARiMR	737
Miłość do PiS bez wzajemności	740
Ciągnie mnie w świat – ale brak wytrwałości	740
Okruchy bieżącego życia	742
Rozglądam się, jak to wszystko się obraca dookoła	744

Ukraina, pomarańczowa rewolucja – i inne okruchy ze świata	746
„Nasz” papież – Jan Paweł II – „w domu Ojca”	748
Zapiski z roku 2006 – u nas i gdzieś dalej	748
Złe zabawy na szczycie – a gdzie jest Polska?	750
Polityczne meandry w sprawie bezpieczeństwa państwa	750
Burza wokół lustracji i raportu dotyczącego WSI	751
Czytam i odnotowuję, co jest ważne	753
Odeszła na zawsze moja jedyna, kochana Zosia	755
Dziejowa tragedia – Smoleńsk 2010	757
K o n f l i k t na K r y m i e	762
Zapiski z Florydy	763
Musimy przyzwyczać się do słowa „wojna” – oby tylko słowa	766
Mimo terroru lecimy na Wyspy Kanaryjskie	768
Polityka dzieli nawet najbliższych	770
Od Łodzi nie mogę się uwolnić	772
Wydarzenia na bieżąco – lata 2015–2017	773
U mnie temat ukraiński stale żywy	774
Etos lekarza – nie te czasy	779
Polityka i pogoda	781
Zmarł Władysław Bartoszewski – autorytet, który nie łączył, a dzielił	782
Widziane u nas i... Teneryfa	783
Odchodzą najbliżsi – pożegnanie z Zosią, z domu Łukaszewską	785
To już nie Ziemia Obiecana – to ziemia upadająca	786
Islamska fala – czy barbarzyńcy zaleją Europę?	788
Idzie nowe – Polska po wyborach w 2015 roku	790
Co mi jeszcze przyjdzie odnotować, zanim przejdę do podsumowania	792
Testament Kiszczaka	793
Znany jest sprawca katastrofy smoleńskiej	794
Jeśli jeszcze w coś się zaangażuję, to w pomoc Polakom w Kazachstanie	797
Biesiadnicy przy stole	798
Troska o Helenkę – złowróżbna diagnoza	799
Na moje 82. urodziny czas na reasumpcję	800
Jakim właściwie krajem jest Polska?	804
Na 100 Rocznicę Powstania Państwa Polskiego	807